

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษารัฐ 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
A Problems and Guidelines for Development of Academic
Administration of Expanding Educational Opportunity Schools
to Increase Academic Achievement in the Sikhoraphum
Integrated Network 2 Under Surin Primary Educational Service
Area Office 1

¹เอกสิทธิ์ นามวัฒน์ Ekasit Namwat

²สาริศา เจนเขว้า Sarisa Jankwao

¹²สำนักศึกษาทั่วไป, วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

¹²General Education, Siam Technology College

¹Corresponding author, e-mail: ekasit234@gmail.com

Received May 30, 2023; Revised November 11, 2023; Accepted: December 7, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 86 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่ ผู้บริหารต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด มีการจัดอบรม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูและ

บุคลากรในสถานศึกษา และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำสำคัญ: การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ; โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา; เครือข่ายแบบบูรณาการ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the problems of academic administration of school administrators at Expanding Educational Opportunities School 2) to study the development guidelines for academic administration of school administrators at Expanding Educational Opportunities School to increase learning achievement. The sample is 86 school administrators and teachers. The sample size was determined from Craigie and Morgan's table and simple random. The research tools are questionnaire and semi-structured interview. The consistency index was 0.67-1.00 and the reliability was 0.87. The statistics used were percentage, mean and standard deviation. The results of the research revealed that 1) the problems of academic administration of school administrators in expanding educational opportunities were generally at a moderate level. When considering each aspect. The side with the highest average is development of internal quality assurance systems and educational standards. The side with the lowest averages is educational curriculum development. 2) Guidelines for the development of academic administration of school administrators to expand educational opportunities to increase academic achievement, for example, administrators must set criteria for evaluating school success goals according to educational standards and indicators. Workshops on classroom research were organized for teachers and personnel in educational institutions. and to promote teaching and learning management and develop learning processes with a focus on learners.

Keywords: Academic administration development; Expanding Educational Opportunity Schools; Integrated network; Educational service area office

บทนำ

การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี หากเปรียบงาน

แผนงานเป็นสมอง เป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการก็คือหัวใจของสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนงานอย่างแยกไม่ได้ การจะบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้องตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษาคือผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการโรงเรียนใดเป็นอย่างไรดูได้จากผู้เรียนในโรงเรียนนั้นๆ การบริหารงานวิชาการจะเกิดประสิทธิผลได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม การดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องชี้วัดความสามารถและความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญถือได้ว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา (เพ็ญนภา ตปนิยทรัพย์, 2564)

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ได้นำเสนอข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความก้าวหน้าทางการศึกษาอีกระดับหนึ่ง ที่ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เห็นความสำคัญของการสอบระดับชาติ นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และที่สำคัญเห็นคุณค่าของการนำข้อมูล (O-NET) ไปใช้ในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยอมรับข้อมูลผลการสอบถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการศึกษา การศึกษาปัญหาและหาแนวทางการพัฒนาแก้ไขการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน จะทำให้สถานศึกษามีภูมิคุ้มกัน และสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จากข้อมูลผลสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2564 พบว่า คุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานด้านวิชาการยังขาดประสิทธิภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จึงต้องมีการติดตามผลการศึกษาปัญหาและหาแนวทางการพัฒนาแก้ไขการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาที่พบร่วมกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2565)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. **เครื่องมือวิจัย** เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษารายละเอียดของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

1.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือกผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการ ศีลธรรม 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1

2. **การสร้างเครื่องมือวิจัย** ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัยดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาประกอบด้วยงานวิชาการ 6 ด้าน ในลักษณะแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อมูล 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ปรากฏว่าจากการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ในครั้งนี้ แต่ละข้อมีค่า 0.67 – 1.00 และนำแบบสอบถามที่ได้ ไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้ อยู่ที่ระดับ .870

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษารูมิ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเป็นข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษารูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 109 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน และครู 102 คน

3.1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษารูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 86 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน และครู 79 คน และทำการสุ่มอย่างง่าย

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษารูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใช้การเลือกแบบเจาะจง ได้ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น จำนวน 5 คน โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ คือ 1) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 2) เป็นผู้ได้รับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และ 3) เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และรับแบบสอบถามคืนจำนวน 86 ฉบับ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

4.2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษารูมิ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยการกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องวัตถุประสงค์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องชัดเจนและสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาความถี่และค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศัขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายค่าเฉลี่ย

5.3 แบบสัมภาษณ์ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามหัวข้อหลักที่กำหนดไว้ โดยใช้ตัวเลขกำกับสรุปข้อมูลในรูปแบบตารางความถี่ และสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศัขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศัขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 2.83$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.82$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.76$)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศัขรภูมิ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.76	.43	ปานกลาง	6
2. การพัฒนาระบบการเรียนรู้	2.82	.40	ปานกลาง	2
3. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	2.79	.44	ปานกลาง	5
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา	2.80	.43	ปานกลาง	3
5. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	2.83	.37	ปานกลาง	1
6. การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	2.79	.39	ปานกลาง	4
รวม	2.80	.35	ปานกลาง	

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษารัฐ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ตามหลักสูตรแกนกลาง และจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และควรจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และควรมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากร ในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ มีการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่นโดยเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ตรงกับกิจกรรมและความสามารถของผู้เรียน และควรมีการจัดทำ จัดซื้อ จัดหาสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีบุคลากรขอย้ายตามเหตุผลความจำเป็น หรือมีการเกษียณอายุราชการปีละหลายคน จำนวนครูไม่คงที่ ปริมาณงานมีมากเกินไปจนอัตรากำลัง ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร ครูไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ขาดความชำนาญเกี่ยวกับการทำวิจัย

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา และนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญงานวิชาการน้อยกว่างานด้านอื่นๆ ทั้งๆ ที่การบริหารงาน วิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญ สาเหตุเหล่านี้ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายแบบบูรณาการศึกษารัฐ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิชา พุ่มพวง ได้ ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (อภิชา พุ่มพวง, 2559) สอดคล้องกับผลการวิจัยของพงศ์ศักดิ์ จิตสะอาด ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1-2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายด้าน เมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยจาก 3 อันดับแรก พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล (พงศ์ศักดิ์ จิตสะอาด, 2560) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาพร แผลสูงเนิน ได้ทำการศึกษาเรื่องศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (ประภาพร แผลสูงเนิน, 2561) และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของจตุรพร มณีโนนโพธิ์ ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาและแนว ทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (จตุรพร มณี โนนโพธิ์, 2562)

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน มีผลการศึกษาดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการมี ส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ตามหลักสูตรแกนกลาง และจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการจัดทำและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาเป็นการทำงานที่จะต้องวางแผนร่วมกันในการร่างหลักสูตร ต้องเน้นให้ทุกคนทุก ฝ่ายมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการไปสู่เป้าหมายและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน ด้านหลักสูตรร่วมกันจะทำให้งานที่ออกมามีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชา พุ่มพวง ได้ทำการศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ผู้บริหารควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย จัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้สอนแบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร (อภิชา พุ่มพวง, 2559)

2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารและครูต้องร่วมกันวางแผนพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นไปที่บทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ และพยายามปรับลดบทบาทของการเป็นผู้บรรยายหน้าชั้นเรียนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อพัฒนาศักยภาพการสอน และเพิ่มเติมความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาวิชาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญนภา ตปนิยทรัพย์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนที่สำคัญ ผู้บริหารควรเปิดรายวิชาเพิ่มเติมโดยเน้นการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (เพ็ญนภา ตปนิยทรัพย์, 2564)

3) ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และควรจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากแผนการวัดผลและประเมินผลเปรียบเสมือนแผนที่นำทางสำหรับผู้สอนที่ใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เป็นการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอนในแต่ละครั้งว่าจะใช้วิธีการวัดผลประเมินผลอย่างไรเพื่อที่จะให้การจัดการเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานของหลักสูตร

4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดสรรสื่อ อุปกรณ์ ทรัพยากรทางการศึกษาต่างๆ เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวก ให้ครูทำวิจัยมากขึ้น เช่น หนังสือทั่วไป หรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อให้ครูนำแนวคิดหรือทฤษฎีการศึกษา ไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภาพร แผลสูงเนิน ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 พบว่า ควรขอความร่วมมือจากโรงเรียนใกล้เคียง และหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมพัฒนางานวิจัย และส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน จัดอบรมให้ครูมี

ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน มีการนิเทศติดตามการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง จัดหาหนังสือและเอกสาร ที่เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้บุคลากรใช้ศึกษาพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน (ประภาพร แผลดสูงเนิน, 2561)

5) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และควรมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากร ในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะงานด้านการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเป็นงานที่ครอบคลุมในทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารและครูจะต้องให้ความใส่ใจไม่เพียงแต่ในสถานศึกษาเท่านั้น แต่เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษารวมถึงผู้ปกครองให้ได้มีส่วนร่วมในงาน ร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจตุรพร มณีโนนโพธิ์ ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า ต้องมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในระบบงาน แนวทางในการปฏิบัติ รวมถึงเห็นความสำคัญและสร้างความตระหนักให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานปกติ (จตุรพร มณีโนนโพธิ์, 2562)

6) ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ มีการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่นโดยเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ตรงกับกิจกรรมและความสามารถของผู้เรียน และควรมีการจัดทำ จัดซื้อ จัดหาสื่อต่างๆ มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ โดยผู้บริหารจะต้องส่งเสริมหรือนำชุมชน ท้องถิ่น หรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยี รวมถึงร่วมกันพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาต่างๆ ด้วย เพราะบางครั้งงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากภาครัฐไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่ใช้สื่อและเทคโนโลยี การนำชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีก็เป็นแนวทางแก้ปัญหาอีกวิธีหนึ่งได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชา พุ่มพวง ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่าผู้บริหารควรจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ด้วยการวางแผนการจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและการซ่อมบำรุง และการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (อภิชา พุ่มพวง, 2559)

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยสามารถเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ตามหลักสูตรแกนกลาง และจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมจัดการเรียนการสอนและพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมความสนใจและความถนัดของผู้เรียน 3) ผู้บริหารควรมีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และควรจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ 4) ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน 5) ผู้บริหารควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากร ในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 6) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้ มีการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ที่มีอยู่ในท้องถิ่นโดยเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ตรงกับกิจกรรมและความสามารถของผู้เรียน และควรมีการจัดทำ จัดซื้อ จัดหาสื่อต่างๆ มาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

บทสรุป

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเครือข่ายแบบบูรณาการศีลธรรม 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ตามหลักสูตรแกนกลาง และจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบที่เอื้อต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรจัดการเรียนการสอนและพัฒนา กระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์ จริง และส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารควรมีการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดและประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการ เรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และควรจัดทำเอกสารหลักฐานการวัดผลประเมินผล และเทียบ โอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเชิง ปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีการดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรสนับสนุนให้ครูนำ ผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

1.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานศึกษา ผู้บริหารควรมีการ กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายใน และควรมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากร ในการจัดระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา

1.6 ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้เรียนและ ครูผู้สอนสามารถผลิตสื่อและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการ เรียนรู้ มีการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่นโดยเลือกใช้สื่อและแหล่ง เรียนรู้ที่ตรงกับกิจกรรมและความสามารถของผู้เรียน และควรมีการจัดทำ จัดซื้อ จัดหาสื่อต่างๆ มา ประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มจาก ผู้เชี่ยวชาญ โดยระดมความคิด อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกันเพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.2 ควรศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จตุรพร มณีโนนโพธิ์. (2562). การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 15(2): 14–23.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประภาพร แผลตสูงเนิน. (2561). ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. *NRRU Community Research Journal*, 12(1): 204–213.
- พงศ์ศักดิ์ จิตสะอาด. (2560). “การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1-2”. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยเชียงราย.
- เพ็ญภา ตปนิยทรัพย์. (2564). “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร”. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. (2565). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565)*. สืบค้นข้อมูลเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2565 จาก [http://www.surinarea1. go.th / srn1/ index.php/](http://www.surinarea1.go.th / srn1/ index.php/)
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). “ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6”. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R.V., and Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, (30)(3): 607-610.

